

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2020. július 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A sikkasztás büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2020. január 7. napján kihirdetett 3.Bf.560/2019/3. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

- [1] A Nyíregyházi Járásbíróság 2019. szeptember 12. napján kihirdetett 20.B.762/2018/15. számú ítéletével a vádlottat sikkasztás büntette a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 372. § (1) (3) bekezdés a) pont) miatt emelt vád alól felmentette. ... magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.
- [2] Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére felmentése miatt, bűnösségének 1 rb. nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntetében történő megállapítása, valamint vele szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében, továbbá az ügyészi bizonyítási indítvány elutasítása miatt. A vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.
- [3] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség fellebbezését részletesen megindokolta Bf.1145/2019. számú átiratában. Kifejtette azt, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mivel a bíróság a tényállást részben az ügyiratokkal ellentétesen állapította meg, a tényállást nem derítette fel kellő részletességgel, a helyesen megállapított tényekből pedig tévesen következtetett a vádlott tudattartamára, továbbá téves jogi következtetést vont le a szerződés tárgyára, valamint a szárítógépek tulajdonára vonatkozóan. A bíróság helyesen rögzítette ugyan a vádlott és a sértett között létrejött adás-vételi szerződés tartalmát, azonban az ítélet indokolásában ezzel ellentétesen rögzítette azt a tényállás részének minősülő megállapítást, hogy az ingatlan adás-vételi szerződés gépekre, berendezésekre és felszerelési tárgyakra is vonatkozott volna. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség képviselője az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, illetőleg indokolás módosításait indítványozta, ezzel az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlansága orvosolható és annak alapján a vádlott bűnössége megállapítható nagyobb értékre megállapítható sikkasztás büntetében. A vádlottal szemben emiatt pénzbüntetés kiszabására tett indítványt, valamint a bűncselekménnyel elért 1.200.000,- Ft gazdagodás erejéig vagyoneklobzás elrendelésére tett indítványt.
- [4] Az ügyben eljáró másodfokú bíróság a Nyíregyházi Törvényszék a 2020. január 7. napján kihirdetett 3.Bf.560/2019/3. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő sikkasztás büntetében. Ezért a bíróság a vádlottat megrovásban részesítette, valamint kötelezte a vádlottat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg 1.200.000,- Ft kártérítést a ... által képviselt ...

szám alatti székhelyű ... magánfélnek, valamint 72.000,- Ft eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására. A magánfélnek ezt meghaladó polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

- [5] Az ügyben másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 592. § (2) bekezdés b), c) és d) pontjaira figyelemmel részben megalapozatlan, mivel a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, továbbá az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helytelenül következtetett és így téves következtetést vont le a szerződés tárgyára és a szárítógépek tulajdonára vonatkozóan. A részbeni megalapozatlanság azonban az iratok tartalma és a beszerzett cégmásolat ténybeli következtetés alapján a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető volt. Emellett a törvényszék részletesen megindokolta azt, hogy az ügyészi bizonyítási indítványok elutasításával kapcsolatos elsőfokú rendelkezés kapcsán miért nem tartotta szükségesnek a másodfokú eljárásban az ebben megjelölt szembesítések fogantatását. A Nyíregyházi Törvényszék határozatával az elsőfokú bíróság döntésével ellentétes döntést hozott, a Be. 615. § (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdés a) pontja alapján megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége, mivel a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett.
- [6] A másodfokú bíróság ítéletével szemben mind az ügyészség képviselője, mind a vádlott és a védő a jogorvoslati nyilatkozat bejelentésére három munkanap határidőt tartott fenn, majd a törvényes határidőben a másodfokú ügyész fellebbezést jelentett be az ítélet büntetést kiszabó rendelkezésével szemben, megrovás helyett pénzbüntetés kiszabása érdekében. A vádlott védője ugyancsak a törvényes határidőben fellebbezéssel élt a bűnösség megállapítása és a másodfokú bíróság ellentétes döntése ellen.
- [7] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.33/2020/1. számú átiratában a főügyészség által bejelentett fellebbezését fenntartotta, a védő fellebbezését nem tartotta alaposnak. Az átiratában a fellebbviteli főügyészség képviselője kifejtette, hogy a Nyíregyházi Törvényszék a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek betartásával járt el az ügyben, az általa kiegészített és helyesbített tényállás megalapozott. A Nyíregyházi Törvényszék indokolásában rámutatott arra, hogy miért és milyen bizonyítékok alapján alapos az általa tett tényállás helyesbítés és kiegészítés és ezek okán miként vonható le helyes ténybeli következtetés a vád tárgyává tett bűncselekményt illetően. Okát adta annak is, hogy miért nem látta szükségét a további bizonyítás felvételének, illetőleg a sértett és a tanúk szembesítésének, mindezek miatt a törvényszék ítélete megalapozott, döntésének pedig részletes és logikus indokát adta. Így a védelmi fellebbezés az ellentétes döntéssel kapcsolatosan a harmadfokú eljárásban eredményre nem vezethet.
- [8] Fentiekre tekintettel a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség indítványozta a másodfokú ítélet megváltoztatását a Be. 624. § (1) bekezdése alapján és a másodfokú ügyészi fellebbezésben foglaltaknak megfelelően a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabását, egyebekben az ítélet helybenhagyását.
- [9]. ... a vádlott védője az ítéletétől 6. sorszám alatt érkezett fellebbezését írásban is megindokolta, melyben a korábban bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartotta, álláspontja szerint tévedett a másodfokú bíróság amikor az ügyészi fellebbezésnek helyt adva az elsőfokú ítélet tényállásából mellőzött az ítéletben felsorolt megállapításokat, illetőleg az általa megállapított kiegészített tényállás alapján bűnösséget állapított meg a vádlott terhére. A védelem kifejtette, hogy a büntetőeljárásban rendelkezésre álló adatok alapján az eljáró másodfokú bíróságnak nem lett volna lehetősége tulajdonjog kizárólagos megállapítására, hiszen álláspontja szerint azt polgári eljárásban

kellett volna tisztázni a sértettnek illetőleg a vádlottnak, a büntetőeljárásban csak a kétséget kizáróan megállapítható tényekből - ideértve a tulajdonjogot is - lehet megalapozott döntést hozni. A Nyíregyházi Járásbíróság pont ezért hozott felmentő ítéletet, mert a vádlotti védekezésből a sértetti nyilatkozatokból, körülményekből, az adás-vételi szerződésből, a nagyfokú időmúlásból, mikor is a sértett feljelentést tett és a tanúvallomásokból nem lehetett eldönteni, hogy a vádlott egyértelműen abban a tudatban volt, hogy a gépek még a sértett tulajdonát képezik és neki kötelessége azt megőrizni. A védelem szerint a szárító a vádlottra nem volt rábízva és nem lehetett azt megállapítani, hogy a sértett tulajdonában maradtak volna a szárítók. Teljes mértékben elfogadhatatlan az a megállapítás, hogy a vádlottra rá lett volna bízva a szárító, hiszen ilyen megállapodást nem kötött a sértettel és ami fontos, hogy nem is vállalt ilyet, így gyakorlatilag ilyen kötelmi viszony nem jöhetett közöttük létre, mivel ez a felek kölcsönös megállapodásán kell, hogy alapuljon. Az elsőfokú ítélet bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállása teljesen jogosan állapította azt meg, hogy a fentebb idézett szerződés 5. pontja alapján a vádlott joggal hihette a sértetti magatartás alapján, hogy a sértett már mindent, amire szüksége volt, elszállított és felhagyott az őrzéssel. A vádlotti vallomások alapján a fenti tudattartamot lehet megállapítani részéről, melyet semmilyen bizonyíték nem cáfol, hiszen a polgárjog ismeri például a ráutaló magatartást is és jelen helyzetben a sértett viselkedése, passzivitása igenis arra utalhatott a vádlottnak, hogy a szerződés lezárult és nincs több követelése a sértettnek. Ugyanakkor a polgári jog szabályai szerint a felülepítmény osztja az ingatlan jogi sorsát és álláspontja szerint a szárítók felülepítménynek minősülnek, így a felek közötti vita során az ingatlan tulajdonosának lehet relevánsan tulajdonjogi igénye. A sértett nem járult hozzá a szerződést készítő ügyvéd tanúkénti kihallgatásához, aki vallomásával abban tudott volna segíteni, hogy mi volt a felek tényleges szándéka.

- [10] Fentiek miatt a védelem kérte a vádlott felmentését, mivel álláspontja szerint a bűnösséget megállapító ítélet téves jogi következtetéseken alapul és a szándékos sikkasztás bűncselekményét nem lehet megállapítani, hanem amennyiben polgári peres keretek között megállapítanak a sértett tulajdonjogát, úgy akkor csakis tévedést lehetne megállapítani a vádlott terhére és szintén a felmentése lenne indokolt.
- [11] Az ítélet tábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletével szemben bejelentett fellebbezést a Be.599.§ rendelkezései alapján a Be. 617. §-ára figyelemmel nyilvános ülésen bírálta el.
- [12] A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta.
- [13] A védő felmentést célzó jogorvoslat irányának megfelelően indítványozta a másodfokú ítélet megváltoztatását.
- [14] A Nyíregyházi Törvényszék ítéletével szemben bejelentett ügyészi, illetőleg védői jogorvoslat nem alapos.
- [15] Az ítélet tábla elsődlegesen megállapította, hogy a védői másodfellebbezések joghatályosak.
- [16] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén.
- [17] A Be. 615. § (2) bekezdés a) pont értelmében ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett.
- [18] A Be. 615. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a fellebbezés sérelmezheti
  - a) az ellentétes döntést,

b) illetve kizárólag a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett.

- [19] A törvényi előfeltételek teljesültek, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapította meg és a fellebbezés az ellentétes döntést, azaz a vádlott bűnösségének megállapítását sérelmezte.
- [20] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelemben bírálta felül a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.
- [21] A felülbírálat első perjogi lépcsője az eljárási szabályok megtartásának vizsgálata.
- [22] A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, nem került sor olyan abszolút, a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve 608. § (1) bekezdés a-f) pontjaiban írt eljárási szabálysértésre, mely a másodfokú ítélet érdemi felülbírálatát kizárná és a súlyosítási tilalom szabályai sem sérültek, ilyenre egyébként a fellebbezők sem hivatkoztak.
- [23] A felülbírálat ezt követő szempontja, hogy a másodfokú ítélet tényállása megalapozott-e. A Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú bíróság ítéletét képező tényállásra, ha az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott vagy az iratok tartalma alapján azzá tehető, s ekként a helyes tényállás megállapítható, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető. A harmadfokú bíróság azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által - akár javítás nélkül is vagy módosítással - irányadónak tartott tényállás megalapozott-e.
- [24] Az ítélőtábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság döntésén alapuló tényállás megalapozott, a másodfokon eljáró bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, azokat okszerűen, a logika szabályai szerint törvényesen értékelte, az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, így téves következtetést vont le a szerződés tárgyára és a számítógépek tulajdonjogára vonatkozóan, azonban a részbeni megalapozatlanságot a másodfokú bíróság az iratok tartalma, ténybeli következtetés alapján megfelelően kiküszöbölte, így a másodfokú bíróság a tényállást helyesen, valósághűen állapította meg, mely megalapozatlansági hibában nem szenved. A másodfokú ítélet indokolása kizárólagosan a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt tények vonatkozásában egészítendő ki a vádlottnak az időközben megváltozott személyi körülményeivel kapcsolatosan. Az ügyben nem korlátozott fellebbezés bejelentésére került sor, így a harmadfokú bíróság felülbírálta a tényállás megalapozottságát is. Szükséges azonban megjegyezni, hogy a vádlott személyi körülményeivel kapcsolatosan megállapított tények, melyek elsődlegesen megállapítást igényelnek, nem bizonyítást, nem részei a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában szabályozott ún. történeti tényállásnak.
- [25] Jelen ügyben bizonyítást nem igénylő személyi körülmények a valóságnak megfelelő aktuális állapot rögzítése a bírói ítéletben nem mellőzhető. Ennek perjogi eszköze pedig az ítéleti indokolás olyan korrekciója, mely által a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írt indokolásrész is a valóságnak megfelelő tényeket tükrözi. E személyi körülményeknek a teljeskörű feltárása és megállapítása az egyik célja a Be. 599. § (1) bekezdés b) pontjában írtak szerint nyilvános ülésen a vádlott meghallgatásának, mely értelemszerűen irányadó a Be. 617. § alapján a harmadfokú eljárásban is.
- [26] Az ítélőtábla ennek megfelelően a másodfokú ítélet indokolását a vádlott megváltozott személyi

körülményeivel a következők szerint egészíti ki:

- A vádlott ...ön alpolgármesteri pozícióját már nem tölti be, jelenleg öregségi nyugdíjas, az ellátás összege 200.000,- Ft havonta.

- [27] A fenti kiegészítéssel a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában megállapított tények is teljeskörűek.
- [28] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatva törvényesen mondta ki bűnösnek a vádlottat a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő sikkasztás büntetében. A törvényszék az ellentétes döntés tekintetében részletes és alapos indokolást adott, mellyel a harmadfokú bíróság is minden tekintetben egyetértett. Helyesen következtetett a másodfokú bíróság a vádlott tudattartamára, nevezetesen tudatában volt annak, hogy a szárítógépek adás-vételére vonatkozóan a sértettel külön megállapodás nem jött létre, így azok tulajdonjogával, továbbra is a sértetti cég rendelkezik.
- [29] A Btk. 20. § (1) bekezdés szerinti tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok nem állapítható meg, hiszen az ingatlan adás-vételi szerződéskötés alkalmával jogi végzettséggel rendelkező személy, ügyvéd járt el, akitől a későbbiekben is bármikor felvilágosítást kérhetett volna a szerződés tartalmáról, valamint a szerződés alapján őt megillető jogokról. A másodfokú bíróság részletesen megindokolta az ügyészi bizonyítási indítványok elutasításával kapcsolatos álláspontját és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy ... sértetti képviselőnek 2013. júliusát követő magatartásának, továbbá a feljelentés időpontjának a bűncselekmény megvalósulása szempontjából különösebb jelentősége nincs. Helytálló azon hivatkozása is a másodfokú bíróságnak, hogy a raklap szárítógépek értékesítésével elkövetett bűncselekmény az értékesítéssel befejeződött és a cselekmény jogellenességét a sértett azt követő nem cselekvése sem befolyásolja, mint ahogy a raklap szárítógépek fennálló tulajdonjogát sem. A másodfokú bíróság a fentiek szerint helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontja téves, ekként a törvénynek megfelelően állapította meg a vádlott bűnösségét.
- [30] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a másodfokú bíróság feltárta és a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló tetterányos, az egyéniesítés céljait is kifejező törvényes intézkedést alkalmazott.
- [31] Megfelelnek a törvénynek a másodfokú ítéletnek a polgári jogi igény megítélésére vonatkozó rendelkezései is.
- [32] A fentebb kifejtettek alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. § alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2020. július 13.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Lányi Csaba sk. előadó bíró, Dr. Nagy Éva sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.560/2019/3. számú ítélete az ítéletábra jelen határozatával a mai napon jogerős.

Debrecen, 2020. július 13.

. Balla Lajos sk.  
a tanács elnöke